

ZPRÁVY

1/94

informace
ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

5.1.1994

Šťastný Nový rok 1994 Vám přeje za Českou komoru autorizovaných inženýrů a techniků ve stavebnictví představenstvo a předseda

Iniciativa za zrušení komor

Ve svém usnesení z března 1993 přijala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky doporučení, v němž žádá vládu, aby do šesti měsíců navrhla komplexní řešení problematiky, týkající se zákonné úpravy sdružování v komorách. Požadavek byl vznesen v souvislosti s projednáváním novely zákona o Hospodářské komoře a Agrární komoře.

Ministerstvo hospodářství na základě tohoto požadavku parlamentu předložilo poradě ministrů materiál "Srovnávací analýza postavení zájmových sdružení (komor)", který obsahoval popis současného stavu, porovnání legislativních úprav se zaměřením na plnění funkcí státní správy jednotlivými komorami a alternativní řešení této problematiky. Porada ministrů uložila MH vypracovat obecnou zákonnou úpravu o sdružování v komorách, jejíž součástí by byla ustanovení o zrušení současných platných zákonů o komorách. V návrhu by měl být uplatněn princip dobrovolného členství a komory nebudou oprávněny vydávat souhlas s výkonem profese. Samostatnými zákony budou upraveny pouze některé komory z oblasti humánní medicíny a práva.

6.12.1993 předložil ministr hospodářství k meziresortnímu projednání návrh zásad zákona o sdružování v zájmových sdruženích (komorách). V současné době je návrh připravován k předložení vládě. Schválení zákona se předpokládá do října 1994. Celá aktivita státní správy probíhala bez účasti komor. Vedla však k tomu, že se sešli představitelé všech dvanácti komor usta-

novených zákony. Na materiál státní správy "Srovnávací analýza ..." reagovali představitelé České advokátní komory, Komory komerčních právníků, Notářské komory, České lékařské komory, České stomatologické komory, České lékárnické komory, Komory veterinárních lékařů, České komory architektů, ČKAIT, Komory daňových poradců, a Komory auditorů ČR společným dopisem představitelům Parlamentu a vlády. Na základě tohoto dopisu se uskutečnilo jednání představitelů komor s místopředsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu poslancem Ledvinkou. Toto setkání bylo podstatně vstřícnější než následující setkání s ministrem Dybou. Výsledkem poslední jmenovaného setkání bylo to, že komory byly vyzvány k připomínkování návrhu zákona (do 15.12).

Kromě vypracování vlastních připomínek proběhla v týdnu před 15.12. řada jednání mezi představiteli komor a státní správy. Informován byl i tisk. Kromě jednotlivých stanovisek bylo ministru hospodářství zasláno i společné stanovisko komor, ve kterém vyjadřují svůj nesouhlas s návrhem zákona. Návrh zákona písemně odmítl i Ing. Veverka, předseda Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR a ing. Pavlík, CSc. předseda Českého svazu stavebních inženýrů.

Kompletní materiály jsou k nahlédnutí v oblastních kancelářích ČKAIT.

Ing. Václav Mach, předseda ČKAIT

Se svolením redakce Hospodářských novin přetiskujeme do Z+i 1/1994 zprávu týkající se profesních komor, vydanou v HN č. 253 dne 29. prosince 1993.

Profesní komory nechtějí předat státu svoje regulační pravomoci

■ Jádrem sporu je zejména role státní správy a profesní samosprávy ■ Ministr Karel Dyba se obává komor jako možných nátlakových skupin ■ Komory naopak upozorňují na státní správu ohroženou korupcí

Značnou nelibost vzbudil mezi komorami návrh zásad zákona o sdružování v zájmových sdruženích (komorách), zpracovaný Ministerstvem hospodářství ČR. Některé profesní komory (architekti, autorizovaní inženýři a technici, lékárníci, lékaři, stomatologové, daňoví poradci a veterinární lékaři) vyjadřují ve svém prohlášení znepokojení nad tím, "že jim chce odejmout veškerá práva ke správě a regulaci příslušných povolání, a to ve prospěch státní správy". Regulací je zde myšlena především skutečnost, že oprávněné osoby mohou samostatně vykonávat odborné povolání až po dosažení příslušného vzdělání a praxe, případně složení kvalifikační zkoušky. Komory jsou přesvědčeny, že je tak chráněn pacient či klient, jeho zdraví i majetek.

Ministr hospodářství Karel Dyba se naopak obává, že ze současného systému celostátních komor s povinným členstvím se může vyvinout nástroj pro potlačování konkurence a nátlaková skupina vůči exekutivě. Jako varovný příklad uvádí rozhodnutí lékařské komory o zpřísnění licenčního řádu. Známo je mj. také rozhodnutí lékárnické komory platit za licenci jeden milion korun. Až na výjimky - advokáti, notáři, humánní medicína - proto ministr neuvažuje o tom, že by komory byly nadále pověřovány výkonem státní správy, tedy by nemohly ani samostatně rozhodovat o přístupu k povolání.

Zástupci profesních komor tvrdí, že návrh ruší současný způsob regulace dotčených profesí, ale nevytváří žádný jiný ucelený systém schopný převzít tuto funkci. Upozorňují i na obtížně se transformující strukturu ministerstev a okresních úřadů, která je "hendikepovaná častým nedostatkem odbornosti a mravních kvalit a ohrožená silným korupčním tlakem". Připomínají minulost, kdy o všem rozhodoval stát. Řešení proto spatřují ve vytvoření funkčního kombinovaného modelu založeného "na účelné a rovnoprávné součinnosti" obou typů správy (státní správy i profesní samosprávy), který eliminuje jejich přirozené nedostatky. Právě tento mechanismus součinnosti by měl být jednoznačně upraven zákonem.

Vláda původně uložila ministerstvu hospodářství předložit návrh zásad v prosinci letošního roku. Vzhledem ke značnému množství připomínek a námitek nejen ze strany komor, ale i některých ministerstev, se podle našich informací očekává, že upravený materiál předloží ministr Dyba snad v lednu či únoru, a to nikoliv vládě, ale poradě ministrů. Zde by se mělo rozhodnout zejména o základní filozofii připravovaného zákona, například i s přihlédnutím k nikoliv bezvýznamné roli komor v západní Evropě.

Počet členů profesních komor s povinným členstvím	
2900	advokáti
2000	architekti
1130	auditoři
3000	autorizovaní inženýři a technici
435	notáři
4000	lékárníci
40000	lékaři
6840	stomatologové
490	daňoví poradci
1880	komerční právníci
180	patentoví zástupci
3500	veterináři

Pramen: HN

Drahošlav Zeman

K návrhu zásad zákona o sdružování v zájmových sdruženích (komorách)

Návrh zásad zákona je možné rozdělit na tři části. První část, t.j. zásady č. 1 až 16, se týkají vlastního návrhu zákona o sdružování. Druhá část, t.j. zásady č. 17 až 19 a č. 25, upravují částečně některé vztahy vůči živnostenskému zákonu. Závěrečná část ruší jednotlivé zákony, které ustavovaly profesní komory.

Vzhledem k rozsahu návrhu uvádím pouze některé zásady, týkající se vlastního zákona o sdružování, protože jeho dopad by byl podstatně širší (např. na ČSSI). Úplný text "Návrhu zásad ..." a úplné stanovisko ČKAIT k tomuto návrhu je k dispozici v oblastních kancelářích ČKAIT.

Zásada č. 1 : K zajištění řádného výkonu určitého povolání mají právo fyzické osoby ustavovat zájmová sdružení (komory). Členy komory mohou být i právnické osoby....

Zásada č. 2 : Sdružování osob podle tohoto zákona je založeno na dobrovolném členství.... Osobám, které vykonávají příslušné povolání, nesmí být bráněno v přijetí za člena komory....

Uvedená úprava je zdánlivě velmi liberální. Ale i živnostenský zákon požaduje přinejmenším právní způsobilost a bezúhonnost.

Zásada č. 5 : Komora je právnickou osobou a vzniká registrací u ústředního orgánu státní správy, v jehož působnosti je výkon určitého povolání.

Stavební činnosti jsou formálně rozděleny mezi několik ministerstev. Pedagog vytvoří komoru pod ministerstvem školství, projektant pod ministerstvem hospodářství (nebo dopravy, nebo vnitra), stavbyvedoucí pod ministerstvem průmyslu, atd. Profesně jsou však tyto činnosti provázány. Tato zásada vede k nucenému rozdělení řady profesí a při důsledném uplatňování i k likvidaci některých stávajících spolků. Neuplatňuje se zde známé "rozděl a panuj" ?

Zásada č. 11 : Komora oznámí do 15 dnů po zvolení svého statutárního orgánu jeho složení registrujícímu orgánu; rovněž tak oznamuje vždy změny ve složení tohoto orgánu. Nesplnění oznamovací povinnosti má za následek neplatnost volby, složení statutárního orgánu nebo jeho změny.

Jde snad o pokus o návrat do podmínek před rokem 1989 !?

Zákon by se měl týkat sdružování osob pro výkon povolání. O výkonu povolání však hovoří pouze první věta zásady č. 1. Další zásady pouze omezují obecná práva občana (viz např. výše), daná zákonem č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. Z tohoto pohledu je tedy návrh zcela zbytečný.

V druhé části návrhu zákona je stávající živnostenský zákon doplněn o odborné zkoušky pro provádění staveb. Podmínky zkoušek nejsou dány zákonem, ale ministerskou vyhláškou. Toto ustanovení je v rozporu s Ústavní listinou základních lidských práv a svobod.

Návrh také ignoruje současnou diskusi o nutné novelizaci živnostenského zákona a další ustanovení stavebního zákona.

V tomto krátkém komentáři bylo možné se pouze dotknout některých bodů návrhu. Nejsou komentovány ani části, týkající se ostatních povolání.

Ing. Václav Mach, předseda ČKAIT

Ze stanoviska ČKAIT k návrhu zásad zákona o sdružování občanů

1) Vzhledem k dále uvedeným bodům nemůžeme s návrhem zásad souhlasit. Jedná se zejména o to, že návrh :

a) neodůvodněně omezuje svobodu sdružování,
b) neumožňuje ani minimální dohled nad výkonem povolání,

c) nebere vůbec v úvahu etiku povolání,

d) neřeší ochranu občana po zrušení zákona č. 360/1992 Sb.,

e) nezohledňuje vazby na související zákony.

2) Místo takto formulovaného obecného zákona doporučujeme :

a) vyhodnotit, jakým způsobem rušené zákony ovlivňují jednotlivé profese,

b) pokud jsou záporné reakce, posoudit, zda byly využity všechny současné zákonné možnosti pro jejich omezení.

3) Problematiku oprávněných osob ve stavebnictví řešit v souvislosti se stavebním zákonem.

Na závěr bych chtěl upozornit na to, že předkladatel po celou dobu působnosti zákona č. 360/1992 Sb., neuplatnil žádné připomínky k činnosti České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Zmíněný zákon mu to umožňoval buď cestou autorizační rady, která uděluje oprávnění, nebo cestou autorizačního řádu ČKAIT. Předkladatelem zákona nebyla vznesena ani žádná stížnost ke Stavovskému soudu komory.

ČKAIT

STANOVISKO PROFESNÍCH KOMOR K "NÁVRHU ZÁSAD ZÁKONA O SDRUŽOVÁNÍ V ZÁJMOVÝCH SDRUŽENÍCH (KOMORÁCH)"

1) Problematika sdružování v profesních komorách je podle našeho názoru otázkou po výtce druhořadou. Naopak prvořadým problémem jsou podmínky pro samostatný výkon vybraných svobodných povolání, tedy těch odborných povolání, jejichž výkon má více méně přímý vliv na lidské zdraví, lidský život, na práva člověka, na životní prostředí a na významné hodnoty kulturní. Teprve od řešení tohoto problému lze také seriózně odvodit žádoucí postavení, funkce a práva profesních komor.

2) V podstatě veškerý civilizovaný svět výkon výše zmíněných povolání nějakým způsobem reguluje, a to za účelem ochrany před jejich neprofesionálním (tj. neodborným, popřípadě neetickým) výkonem. Tato regulace spočívá zejména v tom, že oprávnění k jejich

samostatnému výkonu je vázáno na dosažení příslušného odborného vzdělání, absolvování předepsané odborné praxe a popřípadě též na složení příslušné odborné zkoušky. Na tuto regulaci zpravidla navazuje též systém supervize nad výkonem praktikujících oprávněných osob.

3) Určité rozdíly mezi praxí jednotlivých zemí spočívají však v mechanismech, jimiž je tato regulace zajišťována, respektive v tom, jaký subjekt je jejím prováděním pověřen. Škála možných modelů se přitom pohybuje od významné až dominantní role profesní samosprávy přes modely smíšené až po dominanci státní správy. Přitom významnější role profesní samosprávy je charakteristická spíše pro moderní evropské státy.

4) V České republice je ve dvanácti významných povoláních (advokáti, architekti, auditoři, daňoví poradci, komerční právníci, lékárníci, lékaři, notáři, patentoví zástupci, stavební inženýři, stomatologové, veterináři) ze zákona založen systém profesní regulace na významné roli profesní samosprávy, popřípadě na modelu více nebo méně smíšeném (notáři, lékaři, architekti, stavaři). Dvanáct profesních komor bylo zřízeno zákonem v rozmezí let 1990 až 1992, a to analogicky s převažující praxí zemí ES a s cílem dosažení kompatibility se sjednocující se Evropou. Za dobu své existence se všechny tyto komory významně podílely na vytváření soukromého sektoru v příslušných oborech, včetně podpory, ba iniciace nejrůznějších privatizačních procesů, jakož i podporou jednotlivých začínajících privátních praxí.

5) Bez toho, že by byla řádně a nestranně analyzována jak právní úprava těchto komor, tak jejich - byť zatím velmi krátká - praxe a její důsledky na stav příslušných profesí, je nyní navrhováno jejich faktické zrušení. Návrh zásad zákona připravený Ministerstvem hospodářství ČR totiž až na výjimky (advokáti, notáři, částečně též lékaři) navrhuje odejmout profesním komorám veškerá práva ke správě a regulaci příslušných povolání, a to ve prospěch státní správy. Nad to je navrhován pro příští existenci profesních komor tak nevýhodný režim (možnost vzniku více komor v jednom oboru, nepovinné členství, povinnost přijmout všechny uchazeče včetně právnických osob, povinná registrace u příslušného rezortního ministerstva, široká oznamovací povinnost komory vůči tomuto ministerstvu), který, byl-li by uzákoněn, znamenal by bez nadsázky faktickou likvidaci stávajících profesních komor. (Naposledy byly komory takto zlikvidovány s nástupem totality v roce 1951.)

6) Předložený návrh zásad zákona tedy ruší stávající způsob správy a regulace dotčených profesí, nevytváří však žádný jiný ucelený systém schopný

převzít tuto funkci. Pouze zcela obecnými formulacemi přenáší veškerá práva na státní správu a zmocňuje ji k vydání vyhlášky (!), která stanoví podmínky pro zkoušky odborné způsobilosti. Nejenže je toto legislativní řešení v rozporu s Ústavní listinou základních lidských práv a svobod, ale, a zejména, je zcela nedostatečné vzhledem k závažnosti a složitosti celého problému a k potřebě jeho civilizovaného řešení.

7) Jako představitelé profesní samosprávy v dotčených profesích nevylučujeme a neodmítáme a priori žádný model správy a regulace našich profesí, který by byl účelný, efektivní, spravedlivý a důsledný, a tedy by vedl ke zkvalitňování těchto profesí, významně by eliminoval neprofesionální způsoby jejich výkonu a dával by rovné šance všem, kdo splní rozumné vstupní podmínky. (Jestliže by řešením měl být například model založený zcela na dominanci státní správy a nemělo by přitom jít o pouhý návrat k totalitním praktikám minulého režimu, pak by ovšem musel být tento model dokonale koncepčně dořešen, důsledně legislativně upraven, organizačně, technicky, personálně a finančně zajištěn.)

8) Vzhledem ke stavu, v němž se nachází státní správa v ČR (obtěžně a pomalu se transformující struktury ministerstev a okresních úřadů, stále ještě zatížené socialistickým dědictvím, hendikepované častým nedostatkem odbornosti a mravních kvalit a ohrožené silným korupčním tlakem), jsme však přesvědčeni, že prostý převod správy našich profesí do sféry státní správy není - alespoň prozatím - přijatelným řešením; důvodně se obáváme, že by nutně přinesl více škody než užítu, a to s důsledky zasahujícími zejména řadového občana.

9) Řešení však spatřujeme ve vytvoření funkčního kombinovaného modelu založeného na účelné a rovnoprávné součinnosti obou typů správy (státní správy i profesní samosprávy), využívajícího jejich přirozených předností a eliminujícího jejich tradiční nedostatky.

Významnou předností takového smíšeného modelu je vzájemná kontrola obou typů správy, která výrazně snižuje riziko pochybení, nečinnosti nebo zneužití, a to zejména v oblasti udělování, resp. odnímání oprávnění k samostatnému výkonu povolání.

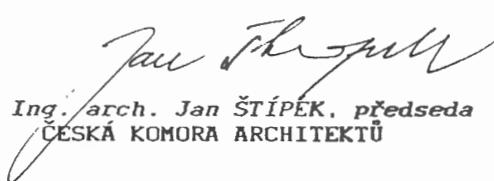
Mechanismus této součinnosti by měl být jednoznačně upraven zákonem (například: komora navrhuje členy orgánů udělujícího oprávnění, příslušný ministr je po úvaze jmenuje, popř. odvolává; komora navrhuje znění prováděcího předpisu upravujícího udělování, resp. odnímání oprávnění, ministr jej po úvaze schvaluje, popř. jeho platnost ukončuje; komora vykonává disciplinární pravomoc nad oprávněnými osobami, na podnět ministra je povinna zahájit příslušné šetření, popř. disciplinární řízení).

10) Z důvodů výše uvedených nedoporučujeme pokračovat v přípravě zákona na podkladě předložených zásad, neboť tyto zásady de facto nezakládají nový pozitivní systém, nýbrž pouze negují stávající stav a způsobem vágním a právně neudržitelným naznačují alternativní řešení. Naopak navrhuje zahájit se vši vážností a důsledností práci na ucelené koncepci správy a regulace svobodných povolání, založené na výše zmíněném vyváženém modelu státní správy a profesní samosprávy.

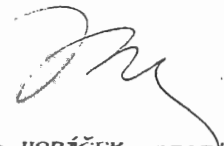
Podpisová listina

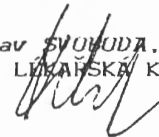
ke Stanovisku profesních komor k "Návrhu zásad zákona o sdružování v zájmových sdruženích (komorách)"

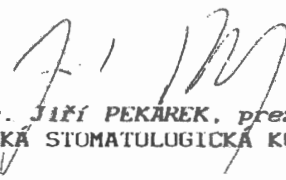
15. prosince 1993

Doc. Ing. arch. Jan ŠTÍPEK, předseda
ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

Ing. Václav MACH, předseda
ČESKÁ KOMORA AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ
A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

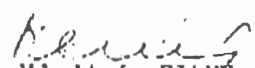

Pharm. Dr. Jan HORÁČEK, prezident
ČESKÁ LÉKÁRNICKÁ KOMORA

Doc. MUDr. Bohuslav SVOBODA, DrSc., prezident
ČESKÁ LÉKAŘSKÁ KOMORA

MUDr. Jiří PEKÁREK, prezident
ČESKÁ STOMATOLOGICKÁ KOMORA

Ing. Zdeněk VESELÝ
KOMORA DAŇOVÝCH PORÁDCŮ

MUDr. Zdeňka DVOŘÁKOVÁ
KOMORA VETERINÁRNÍCH LÉKAŘŮ

Prof. Ing. Vladimír PILNÝ, prezident
KOMORA AUDITORŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Z NAŠEHO POHLEDU

V letošním prvním čísle Zpráv a informací Vám předkládáme názor známého rakouského odborníka, který navazuje na myšlenky Dr. Ing. H. Müllera - SIA Švýcarsko a vysvětluje závažnost vlivu a významu odborných komor v Evropském společenství.

Inženýr a veřejnost

Švýcarské sdružení inženýrů (SIA) přináší k tomuto tématu velmi zajímavé myšlenky Dr. Ing. H. Müllera, které jsou v současné době vysoce aktuální; pojednávají o sebevědomí a vážnosti inženýra.

Za základ je zde brán názor, že inženýr má málo sebejistoty na to, aby si mohl v hierarchii povolání získat odpovídající význam. Sebejistota tkví v pohledu na technický výkon, jeho správnost a pravdivost. Slovo inženýra je však na veřejnosti slyšeno jen zřídka.

Roste počet případů obviňování inženýra - jako ničitele životního prostředí, pouhého betonáře, technokrata - toto vnáší do společnosti nejistotu. Inženýr se těmto nařčením dosud účinně nevzepřel. Příliš lpěl na svém úkolu, na své praktické činnosti, jež po něm byla požadována, často přímo na objednávku veřejnosti nebo nepřímo tím, že musel dodržovat státem vydané předpisy. Bez účinné kreativity inženýrů, potřebné k nalezení řešení vedoucích k cíli, by lidstvo nedosáhlo životního standardu, který má a nepřekonaloby stav primitivismu.

Poškozování životního prostředí však nemá původ v práci inženýra, ale v rozhodnutích politiků a průmyslníků, kteří promeškali možnost uposlechnout rad a doporučení inženýrů a vyslyšet jejich požadavky. Inženýři by museli překonat autoritativní myšlení "shora dolů," jež se vyskytuje i v demokraciích. Inženýr dlouho trpěl pod nálepkou "řemeslnických povolání"; velké znalosti středověkých stavitelů chrámů nebyly systematicky zachovány - teprve později se vyvinuly inženýrské vědy, ostatně dnes příliš specializované. A ještě později se zrodil akademický titul.

Proto jsou technické státy stále ve stínu humanitních věd, ba i ve stínu umělců. Inženýr se nemá cítit jako pomocník zadavatele úkolu, nýbrž jako rovnoprávný partner, jehož názor má patřičnou váhu a který jako inženýr má také důvěru státu a jako takový je vybaven vysokou odpovědností a etikou. Navíc se jedná o povolání s velmi dlouhou dobou studia a vysokými požadavky, což by mělo být rovněž patřičně honorováno.

Inženýr padl za oběť konfrontaci humanizmu a marxizmu, tzn. duchovna a materializmu. Tento protiklad je dnes překonaný. Razantní nárůst populace volá po pozitivních opatřeních k přežití. Tady mezi duchovnem a materiálnem leží dnes enormní úkol inženýrské vědy.

Průraznou sílu může mít vždy jenom skupina. Nyní existuje dostatečný počet národních inženýrských svazů, a také např. evropských, jako FEANI (Fédération Internationale des Associations Nationales d'Ingénieurs) nebo velký americký svaz ASCE (American Society of Civil Engineers). Bylo by dobré uvážit, zda by neměla být vytvořena celosvětově zastřešující organizace, která by vrátila inženýry zpět na své místo a upevnila by jejich společenskou prestiž.

Jaké společenské vážnosti se těší např. lékař nebo právník. Tato povolání jsou chápána a respektována. Inženýr se naproti tomu představil jen velmi málo, výsledky jeho činnosti byly zveřejňovány jen velmi málo, kromě těch negativních.

Další myšlenky týkající se sebevědomí inženýra se rozvíjely také ve druhém příspěvku. Jedná se o význam inženýra jako profesionála. Tento z angličtiny pocházející výraz označuje někoho vysoce kvalifikovaného s velkým sociálním významem tkvícím v etické zodpovědnosti. Takto se dosud chápali lékaři a právníci, kteří se starali o klienty a pacienty a ne o zákazníky a kteří jsou chráněni stavovskými organizacemi.

Vysoký stupeň společenské užitečnosti nebyl inženýrovi nikdy upřen. Již v roce 1675 vedl vznik "Corps des Ingenieurs der Ecole Polytechnique" ve Francii a v roce 1794 založení Ecole Polytechnique k systematickému vědeckému vzdělávání. Dnes ale musí inženýr ovládat nejen výpočty, ale musí umět i postihnout (z velké části intuitivně) okrajové podmínky: schopnost úsudku je jeho vlastním kritériem, do čehož je dnes také vložena ekologická stránka. Tím více je kladen důraz na etiku tohoto rozhodování. Všeobíjající myšlení nezahrnuje jen odbornost, ale také kulturní vědomí.

Zahrnutí humanitních věd do duševního profilu inženýra ho činí profesionálem - očekává se však od něj též hledání kontaktů, být rétoricky na výši, profilovat se, toto vše je ku prospěchu inženýrského stavu s tím, aby bylo dosaženo většího vlivu na veřejné dění. Toto je také nutno uvážit při vyjednáváních v Evropském společenství: nesmí se vytratit ochrana titulu a význam odborných komor.

Inženýr je perfekcionista, jako nadšenec svého povolání, jako zodpovědný znalec již nemůže být jen technokratem, ani výlučným manažerem, nýbrž právě specialistou, jasným profesionálem.

Před nedávnem bylo inženýrství na cestě stát se povoláním snů : výkony a pokrok lidstva, kosmické lety, toto vše přispělo k jeho "image". Pak ale došlo k obratu. Kromě toho se stávalo, studium obtížnějším a delším. Již teď máme nedostatek "dorostu" inženýrských povolání. Důvod navíc, aby inženýři vystoupili ze své čistě technické pozice, aby se profilovali, dokázali, že jsou mnohostranně zainteresováni, vysoce vzdělaní tvůrci, a co je nejdůležitější - aby řekli vážné slovo při dalším rozvoji této planety.

*Prof.Dipl.-Ing.Dr.techn. Robert Krapfenbauer
Zivilingenieur für Bauwesen, Wien*

Uveřejněno s laskavým svolením redakce
Österreichische Ingenieur - und Architekten - Zeitschrift
(ÖIAZ). Originál ÖIAZ 137. Jg., Heft 4/1992.

Redakce Z + i, Ing. Loutocký

Spolupráce ČKAIT a ČSSI s Bavorskou inženýrskou komorou

Na základě pozvání Bayerische Ingenieurekammer-Bau byla 21.12.1993 přijata v Mnichově společná delegace Českého svazu stavebních inženýrů a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě prezidentem BIK-Bau Prof.Dipl.ing. Karl Klingem a vedoucím kanceláře Dr. Hanns-Henrik Braesem. Jednání se za naši stranu zúčastnili Ing. M. Pavlík, CSc., Ing. S. Zídek a Ing. V. Sklenář, CSc., dále byl přítomen člen BIK-Bau Ing. P. Budka, dlouhodobě profesně působící v SRN, který se největší měrou zasloužil o tento kontakt.

V úvodu proběhla vzájemná informace o přípravě a obsahu zákonů, na základě kterých jsou obě komory ve svých zemích ustaveny, o organizační struktuře a vzájemných vazbách všech zainteresovaných organizací. Živě bylo diskutováno současné postavení ve společnosti, problematika vzniku a vývoje, průběh autorizací, problematika povinného členství a stávající činnost komor. Bylo dohodnuto, že obě strany připraví pracovní text dohody o vzájemné spolupráci, umožňující pracovní i společenské kontakty, který bude podkladem pro finální dohodu. V rámci této dohody budou mimo jiné jmenováni zástupci, kteří budou zastupovat zájmy členů jednotlivých komor na území druhého státu. Dále bude postupně připravován dlouhodobý plán výměny informací, případných studijních pobytů a dalších vzájemných aktivit. Prezident Kling přijal pozvání na shromáždění delegátů ČKAIT do Prahy. Při této příle-

žitosti proběhne další kolo jednání, kterého se zúčastní i představitelé Svazu podnikatelů ve stavebnictví ČR.

Součástí mnichovského jednání bylo i společné interview pro místní tisk. Na závěr všichni přítomní konstatovali, že obě země jsou si blízké nejen geograficky a s ohledem na neustálou nutnost zvyšování profesní úrovně ve stavebnictví je pro oba partnery účinné a potřebné pokračovat v nastoleném trendu.

Ing. Miloslav Pavlík, CSc., předseda ČSSI

Jednání ČKAIT s komorou inženýrů a architektů Spolkové republiky Rakousko

V lednu 1994 je připravováno obdobné jednání s rakouskou komorou inženýrů a architektů ve Vídni.

Zpráva o tomto jednání bude podána na Shromáždění delegátů ČKAITv Praze dne 22. ledna 1994 a v příštím čísle Zpráv a informací.

Redakční rada Z + i

Občanství ČR a trvalý pobyt na území ČR při udílení autorizace

Představenstvo ČKAIT projednalo na svém zasedání dne 9.12.1993 v Praze možnost posuzování výjimek z požadavku zákona č. 360/1992 Sb., § 7, odst. 1, písm. a):

"Komora udělí na podkladě písemné žádosti autorizaci tomu, kdo je občanem České a Slovenské Federativní Republiky (nyní ČR) a má trvalý pobyt na území ČR."

Představenstvo dospělo k závěru, že osoby, které nesplňují některou z podmínek výše uvedeného textu, mohou podat žádost o výjimku Autorizační radě ČKAIT.

Další podmínky požadované zákonem 360/1992 Sb. musí být splněny.

Pokud nemá uchazeč vzdělání na příslušné škole v ČR, je možno připustit odpovídající vzdělání na škole v zahraničí, nostrifikované v ČR.

Pro vykonání vlastní zkoušky je podmínkou průběh celé zkoušky v českém jazyce. Pokud Autorizační rada odmítne připustit uchazeče ke zkoušce, může se uchazeč odvolat k Představenstvu ČKAIT.

Redakční rada Z + I

Hlavní náměty, které se vyskytly v diskusi a usnesení valných hromad, pořádaných v listopadu a prosinci 1993

a) Pojištění autorizovaných osob - potřeba sjednat výhodnějšího pojištění (bonus) pro autorizované osoby proto, že je u nich vyšší záruka profesionální kvality výkonu činnosti ve stavebnictví.

b) Způsob uplatňování honorářového řádu, metody uplatňování, poučení nejen pro autorizované osoby, ale i pro investory, klienty a orgány organizující soutěže, meze používání a kritéria volného trhu.

c) Spolupráce ČKAIT se zájmovými svazy ve stavebnictví - spolupráci zvýraznit jednak zastoupením členů svazů v orgánech ČKAIT, jednak uzavíráním smluvních vztahů o vzájemné informovanosti a společných činnostech ke zvýšení etiky povolání a profesionality ve stavebnictví.

d) Posílit výměnu informací a služeb se stavebními úřady a živnostenskými úřady.

e) Podpora klientů, stavebních úřadů, investorů a autorizovaných subjektů při průběhu soutěží, s cílem vyloučit neregulerní soutěže a nedodržování zákonných ustanovení.

f) Posilování autority ČKAIT jednak směrem ven ve styku s orgány státní správy a při řešení závažnějších problémů, týkajících se etiky a profesionality povolání, jednak směrem dovnitř cestou rozšíření informatiky a služeb pro členy komory jak z ústředí ČKAIT, tak na oblastech ČKAIT.

g) Nesouhlas se záměrem zrušení zákona č. 360/1992 Sb. Zrušení by vedlo k další destabilizaci v podnikatelské oblasti, ztrátě prestiže osob, které již podstoupily náročnou autorizační zkoušku, ke ztrátě důvěry klientů a investorů ve schopnost státu a jeho ochotu pečovat o dobrou úroveň a profesionalitu ve stavebnictví, o ochranu klienta, investora a ve svých důsledcích o podporu stavebních úřadů.

h) Zvýšit intenzitu a míru spolupráce se středními a vysokými školami se zaměřením na korespondující autorizační obory a specializace.

i) Vydat pravidla pro používání autorizačního razítka.

j) Soustavně posilovat výměnu informací o ČKAIT se sousedními státy, s cílem uznání autorizací udělených v ČR v Evropě.

k) Pečovat o úroveň autorizačních zkoušek, řídit a upravovat míru požadavků při zkouškách úměrně s potřebami praxe a technologického rozvoje a soustavně posilovat kvalitu zkušebních komisí.

l) Vyřešit pojmy investorská činnost, stavební dozor, autorský dozor z hlediska jednotnosti v zákonech a vnitřních předpisech ČKAIT.

m) Pokračovat v účasti ČKAIT a posílit autoritu ČKAIT při posuzování a vypracování obecně závazných předpisů ve stavebnictví.

Ze zápisů o valných hromadách oblastí zpracovala redakční rada Z + I.

Valné hromady oblastí

Sídlo oblasti	Počet členů	Počet přít.	Jména členů výboru oblasti	Jméno předsedy VO Jméno zást. předs. VO	Členové představenstva regionální sekce	Členové dozorčí rady regionální sekce	Počet delegátů
PRAHA	1033	252	TRNKA Michal FIALA Jiří KOMÍNEK Milan CHALUPA Václav VELINSKÝ Jiří ŠEJNOHA Jiří	TRNKA Michal ŠEJNOHA Jiří	PAVLÍK Miloslav WITZANY Jiří KŘEČEK Pavel	ČECHURA Jiří HRUBÝ Michal KOUNOVSKÁ Milada VACEK Jan	76
ČESKÉ BUDĚJOVICE	109	56	CHROMÝ Tomáš JELÍNEK Jan OPLATEK František KUJAL Bohumil SCHANDL Jiří	SCHANDL Jiří CHROMÝ Tomáš	SCHANDL Jiří CHROMÝ Tomáš	URBAN Pavel	8
PLZEŇ	128	67	KLÍMA Václav VAVŘÍK Josef BRADA Miroslav KUBR Josef URBÁNEK Jaroslav VODIČKA Václav ŽÁK Jiří	KLÍMA Václav VAVŘÍK Josef	KLÍMA Václav VAVŘÍK Josef	HONZÍK Václav	9
KARLOVY VARY		42	ZÍDEK Svatopluk NEVSTUPNÝ Jiří RYCHTÁŘ Miloslav ČERVENÝ Jiří HUML Pavel	ZÍDEK Svatopluk ČERVENÝ Jiří	ZÍDEK Svatopluk ČERVENÝ Jiří	ŠTEINER Vratislav	6
ÚSTÍ nad LABEM	117	57	ZAVORAL J. MANDÍK M. AVENARIUS Z. MARHOLD E. MACOUN Z. MIKYNA M. KLEMENT V.	MANDÍK Martin ZAVORAL Jiří	MANDÍK Martin ZAVORAL Jiří	KOUDELKA J.	7
LIBEREC	105	56	LAŠTOVKA Jan MEJSNAR Jiří MYSLIVEC Karel PECH Bohumil SUŠICKÝ Ivo	PECH Bohumil LAŠTOVKA Jan	PECH Bohumil LAŠTOVKA Jan	LENNER Roman	8
HRADEC KRÁLOVÉ	140	75	BORŮVKA Zdeněk JEŽEK Miroslav MACH Josef MÁLEK Bořivoj OTČENÁŠEK Jiří RUSEK Bohumil RUDA Miroslav	JEŽEK Miroslav BORŮVKA Zdeněk	JEŽEK Miroslav BORŮVKA Zdeněk	TRUHLÁŘ Petr	8
PARDUBICE	79	48	ČÍŽEK Pavel KREJČOVÁ Vlasta KŘEPELA Josef KULHAVÝ František MOUCHA Vlastimil VODEHNAL Jiří	MOUCHA Vlastimil VODEHNAL Jiří	MOUCHA Vlastimil VODEHNAL Jiří	KULHAVÝ František	6
BRNO	454	142	ČERMÁK Miroslav KLAJMON Vladimír KEPRT Božetěch KUCHYNKA Jiří LOUTOCKÝ Miroslav MENCL Vojtěch SCHWARZ Ladislav	ČERMÁK Miroslav KUCHYNKA Jiří	ČERMÁK Miroslav KUCHYNKA Jiří KLAJMON Vladimír LOUTOCKÝ Miroslav SCHWARZ Ladislav	KONICAR Jan MARKVART Jiří MIKŠ Lubomír TUREK Jan	36

OLO-MOUC	102	54	CASKA Vladimír DOLÁK Karel INDRA Josef KUNHART Radko MACHALEC Miroslav MAZÁK Alois TOMEK Zdeněk NAJDEKROVÁ Anežka	KUNHART Radko NAJDEKROVÁ Anežka	KUNHART Radko NAJDEKROVÁ Anežka	MACHÁČEK František	10
OSTRAVA	147	84	BIJOK Svatopluk GLUMBÍK Teodor JAKUBÍK Antonín KOTLÁN Petr PRŮŠA Jaroslav ŠMIŘÁK Vlastimil USTRNUL Milan MERENDA Jan	MERENDA Jan KOTLÁN Petr	2	HUDEC Zdeněk	12
ZLÍN	160	69	BACHAN Jaroslav BĚLOHLÁVEK Pavel COUFAL Horymír DUFKOVÁ Matylda CHYTIL Petr JAROŠ Milan KRCHNÁK Josef MATÚŠ Jiří MITRENGA Josef NAVRÁTIL Jindřich STARÝ Pavel ŠIŠÁK Jiří	DUFKOVÁ Matylda MITRENGA Josef	DUFKOVÁ Matylda MITRENGA Josef	HÖNIG Igor	14

Poznámka: Nevyplněné údaje nebyly ke dni redakční uzávěrky Z + i 1/1994 k dispozici.

Redakční rada Z + i

DAŇOVÉ ÚČETNICTVÍ 1993 PRO AUTORIZOVANÉ OSOBY

Ing. Vladimír Blažek, CSc.

(Bez záruky)

Zásady daňového účetnictví pro autorizované osoby (fyzické osoby)

A - VÝDAJE A PŘÍJMY - Živnost, svobodné povolání

- od 1. 1. 1993 není účetnictví jednoznačným základem pro daň

- základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi **v kalendářním roce** přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení! Ke konkrétním příjmům musí být jednoznačná souvislost výdajů. Tedy ne všechny náklady dokladované daňovými doklady zahrnuté do účetnictví jsou nákladem ve smyslu **zákona o dani z příjmu**! Každý příjem musí být tedy provázán se svými náklady a samostatně tvoří základ daně. Ztrátu lze však kompenzovat z jednotlivých základů.

- **příjmy** - jsou všechny příjmy ze živnosti (dle jednotlivých druhů), příjmy z jiného podnikání (příjmy autorizované osoby, pokud vykonává povolání jako svobodné povolání)

- **náklady** - prokazují se daňovými doklady. Doklad musí vždy obsahovat

- přesnou identifikaci dodavatele - adresa, obchodní jméno, IČO

- přesné označení zboží, služby, aby nedošlo ke zpochybnění

- datum

- cenu

- razítko, ev. podpis

Co patří k výdajům prokazatelně souvisejícím s dosažením, zajištěním a udržením příjmů?

- mzdy zaměstnanců pracujících na předmětech příjmu, vč. prémie a odměn ve smyslu zákona o mzdě (pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce). Výše není limitována.

- příspěvek na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců

- výdaje za materiál související se zdrojem příjmů (např. pauzovací papír, tužky apod.)

- nájemné z prostor užívaných pro výdělečnou činnost (POZN. 1)

- energie související s užíváním těchto prostor (spotřeba el. energie, tepla, vodné-stočné, odvoz odpadků, úklid, správa objektu apod.)

- odpisy investičního majetku (POZN. 2)

- náhrady cestovních výdajů zaměstnanců dle zákona o cestovních náhradách (POZN. 3)

- náhrady cestovních výdajů podnikatele (POZN. 4)

- výdaje na reklamu na základě subdodavatelských faktur

- pojistné placené z důvodů odpovědnosti autorizované osoby na základě platné pojistné smlouvy

- daň z nemovitostí, pokud je provozovna umístěna v budově, která je ve vlastnictví podnikatele a určena pouze pro podnikání

- úroky z půjček (POZN. 5)

- příspěvek na závodní stravování zaměstnanců (POZN. 6)

- nájemné související se smlouvou o koupi najaté věci (leasing) (POZN. 7)

- výdaje za všechny kooperace jednoznačně související s předmětem příjmu (práce kooperujících projektantů, PLG apod. na základě fakturace)

- výdaje za právní, ekonomické, poradenské, účetní služby apod. související s výkonem živnosti

- výdaje za technickou literaturu daného oboru (časopisy související s činností, ale i denní tisk, normy, Sběrka zákonů, Obchodní věstník apod.)

- výdaje za vývoj, oprávnění využívat autorských a průmyslových práv, software

- zůstatková cena hmotného a nehmotného majetku jen do výše příjmů z jeho prodeje

- příspěvky právníkům osobám, pokud tato povinnost vyplývá ze zákona (např. členský příspěvek do komory, ne již však členský příspěvek ČSSI)

- silniční daň

- výdaje související se zabezpečením požární bezpečnosti, CO a bezpečnosti práce

- výdaje související se zvyšováním vlastní kvalifikace, související s předmětem podnikání, např. školení, semináře, postgraduální studium, účast na odborných výstavách a veletrzích doma i v zahraničí apod.

Výběr výdajů není a nemůže být taxativně stanovený. Jde pouze o příklady.

Co v žádném případě nelze uznat jako výdaje?

- náklady na pořízení veškerého majetku (POZN. 2)

- výdaje na splátky půjček (POZN. 5)

- výdaje na nákup cenných papírů

- placené penále a pokuty s výjimkou soudních pokut

- náklady na příjmy, které se nezahrnují do základu daně

- výdaje převyšující společenskou spotřebu (POZN. 6 a 3)

- výdaje na reprezentaci; zde se pokládají za výdaje pohoštění, občerstvení, dary. Za dary se považují i všechny propagační předměty, jejichž hodnota je vyšší než 100,- Kč za jeden kus

- manka a škody s výjimkou živelných pohrom (přes přijaté plnění od pojišťovny)

- zůstatková cena vyřazeného hmotného a nehmotného majetku

- daň dědická, darovací, z převodu nemovitostí a samozřejmě daně z příjmu fyzických osob

- veškeré výdaje na osobní potřebu poplatníka (vč. zakoupení předmětů, které svým hlavním užitím nejsou určeny pro podnikatelskou činnost - např. společenský oblek, video, televizor, fotoaparáty, videokameru apod.)

Autorizovaná osoba, která nemá zaměstnance a příliš nekooperuje, může zvážit absolutní zjednodušení veškerého účetnictví tím, že prokáže pouze své vlastní příjmy a odečte náklady ve výši 25%, které nemusí prokazovat. V této částce jsou zahrnuty všechny výdaje (vč. kooperací), kromě povinného pojistného na sociální zabezpečení a na všeobecné zdravotní pojištění, které může uplatnit navíc v poukázané výši (§ 7 odst. 8 zákona č. 157/93, který mění zákon č. 586/92 Sb.).

Samostatně podnikající osoba (autorizovaná osoba) může mít dle zákona samostatné příjmy do 3.000,- Kč za příspěvek do novin, časopisů, rozhlasu nebo televize dle autorského práva, který se zdaňuje zvláštní sazbou a do příjmů se nepočítá.

POZN. 1 Pronájem

Nájemné z prostor užívaných pro výdělečnou činnost:

a) Nájemné z kanceláře, pronajaté od jiné fyzické či právnické osoby, lze uplatnit maximálně dle zákona o pronájmu nebytových prostor, t.j. 190,- Kč/m² a rok, ev. vč. přírůstek schválených příslušnými obcemi či městským úřadem v % základu + podíl za užívání ostatních prostor, t.j. 90,- Kč/m² a rok.

b) Nájemné z objektu lze sjednat jako smluvní a není omezeno jinak než dohodou mezi smluvními partnery za předpokladu přenechání celého objektu.

c) Při užívání prostor ve vlastní nemovitosti, např. v rodinném domku nebo bytě, lze určité náklady uplatnit pouze v případě, že jde o sídlo hlavní provozovny,

zapsané v živnostenském listě a je-li prokazatelně vyhrazena určitá prostora pouze pro tuto činnost. Potom lze rozpočítat náklady na užívání této místnosti v poměru m² její plochy a ostatních ploch.

POZN. 2 Odpisy majetku

- investiční majetek hmotný (ZP) do částky 10.000,- Kč (vč. DPH) je možno odepsat ihned po zakoupení - představuje tedy výdej nutný na udržení příjmu. Musí však jít o předměty, které jednoznačně souvisí s činností (např. výpočetní a kancelářská technika, kancelářský nábytek apod.). Musí být pro dobu své životnosti evidován na seznamech "Drobného hmotného investičního majetku", umístěn v provozovnách a být kontrolovatelný. U software je hranice drobného majetku 20.000,- Kč.

- odpisy u majetku přes výše uvedený limit se provádí jako odpisy daňové jednou za kalendářní rok, **bez ohledu na termín pořízení** v kalendářním roce. Zásadně daňové odpisy nesouvisí s účetními, které se provádějí pravidelně.

- cena majetku je stanovena jako pořizovací (vč. všech doplňkových zařízení, která jsou s ním napevno spojena - např. s počítačem). Podle novelizace jde o **soubory movitých věcí** se samostatným technicko ekonomickým určením. Touto cenou je i nákupní cena u starších základních prostředků na základě kupní smlouvy i s náklady s pořízením souvisejícími.

- Odpisuje se veškerý majetek, který je v majetku poplatníka k 31. prosinci běžného roku. Majetek se musí zatřídít do skupin v 1. roce odepisování;

1. skupina: osobní automobily, počítače, reprografické zařízení

2. skupina: většina ostatních zařízení a vše, co nejde zatřídít jinak

5. skupina: budovy, stavby

Odpisy			
Skupina	1. rok %	rok	%
1	14,2	2-4	28,6
2	6,2	2-8	13,4
5	1,0	2-50	2,0

- odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru

- lze odepisovat i tzv. zrychleně, což má praktický význam pouze u skupiny 1. Potom je odpis:

Kalendářní rok	1	2	3	4
%	25	37,5	25	12,5

- dle novelizace zákona o dani z příjmů (§ 34) lze dále odečíst 10% vstupní ceny majetku pořízeného v kalendářním roce, jde-li:

- o výpočetní techniku (pol. 5)
- o reprografickou techniku (pol. 5)
- a ostatní zařízení skupiny 2

Nelze uplatnit u osobních automobilů a inventáře (tedy kancelářského nábytku, pokud je ZP).

- u majetku používaného pro více účelů lze uplatnit poměrnou část odpisů.

- součástí vstupní ceny není daň darovací, dědická a daň z převodu nemovitostí. DPH je součástí u osob, které nejsou plátcí DPH.

POZN. 3 Cestovní náhrady zaměstnanců

Jako náklad lze uplatnit pouze náhrady poskytnuté zaměstnancům v souladu se zákonem o cestovních náhradách, t.j.

- stravné v limitu 32, 50, 79 Kč
- náhrada za cestovné doložené doklady MHD
- ubytování dle dokladů
- další doklady (parkovné, vstupné apod.)
- náhrada za užití osobního automobilu ve výši 2,45 Kč/1 km (od 1. 10.) a spotřeby benzínu (vypočte se jako průměr 4 údajů spotřeby, uvedených v technickém průkazu; není-li, je nutná zkouška průkazná x cena benzínu). V roce 1993 se za auta zaměstnanců nemusí platit silniční daň.

- zahraniční diety a kapesné

Je možné poskytnout zaměstnancům dle zákona výši náhrady, ale musí být započteny do výdajů na dosažení příjmů.

POZN. 4 Cestovní náhrady podnikatele

U autorizované osoby - podnikatele lze do nákladů zahrnout pouze:

- náhrady za cestovné doložené doklady MHD
- ubytování dle dokladů
- doložené další výdaje (parkování, vstupenky apod.)
- zahraniční diety a kapesné

U náhrady za jízdu automobilem je nutno rozlišit dva případy:

a) **Automobil ve vlastnictví firmy** (pouze u firmy - živnosti)¹. Potom lze do nákladů zahrnout:

- odpis vozidla
- spotřebu pohonných hmot - musí být doložena doklady od čerpadel, přičemž jako maximální spotřebu lze do nákladů zahrnout spotřebu vypočtenou jako součin počtu ujetých služebních kilometrů x průměrná spotřeba vozidla zvýšená o 20%
- náklady oprav a údržbu vozidla

Zakoupení dalších předmětů, které souvisejí s vozidlem nelze uplatnit samostatně (např. zabudované střešní okno, tažné zařízení) jako výdaje, ale zhodnocující vozidlo s promítnutím do odpisů.

U vozidla musí být veden deník vozidla, který denně zachycuje stav tachometru, km, místo a účel cesty. Pokud je vozidlo současně používáno i pro soukromé cesty, musí být odečtena u spotřeby PH a ostatních nákladů částka v poměru km projetých pro soukromou a služební potřebu, u odpisů potom se krátí za každý měsíc, v němž se uskuteční soukromá jízda o 1/12.

b) Automobil soukromý

- musí mít zaplacenou silniční daň
- musí být veden deník jako u vozidla v majetku firmy
- do nákladů se zahrnují za každý 1 km služební jízdy náhrady ve stejné výši jako u zaměstnanců
- nelze uplatnit žádné další náklady

POZN. 5 Úroky z půjček

Do nákladů nelze zahrnout úroky z investičních úvěrů (dle posledního výkladu FÚ) do dne uvedení investice do provozu (kolaudace). Ty se stávají součástí pořizovací ceny investice.

Dle novelizace zákona nelze dále do nákladů zahrnout úroky z úvěrů přesahujících 4násobek základního jmění firmy, pokud tyto půjčky poskytla osoba, která se na firmě přímo účastní (pokud si podnikatel půjčí sám sobě z vlastních peněz). Toto neplatí ještě v roce 1993.

POZN. 6 Sociální spotřeba

Do nákladů lze zahrnout i závodní stravování zaměstnanců, a to do výše 55% ceny jídel, resp. ceny stravenek (t.j. 11,- Kč). Maximálně lze poskytnout 1x denně.

POZN. 7 Leasing

Náhrady za leasing lze od roku 1993 na základě zákona č. 586/92 uplatňovat pouze, je-li doba nájmu (leasingu) delší 3 let (nemovitostí 8 let).

Dle novelizace § 24 odst. 2 a následného výkladu MF je nutno i u podnikatelů účtujících v soustavě jednoduchého účetnictví časově rozlišit náklady, tzn., že nájemné lze odečíst od daňového základu v poměrné výši připadající ze sjednané doby na příslušné zdaňovací období, bez ohledu na výši plateb 1. splátky.

POZN. 8 Spoje

Pokud je telefon využíván kromě služebních i pro soukromé účely, je nezbytné rozdělit dle pevných pravidel použití soukromé a služební (% podíl z paušálu i počtu hovorů).

B - POJIŠTĚNÍ ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ

- zákon č. 589 Sb. ČNR o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve znění zákona ČNR č. 160/93 Sb.

- zákon č. 592 Sb. ČNR o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění ve znění zákona ČNR č. 161/93 Sb.

- autorizovaná osoba (na základě živnostenského listu či svobodného povolání) musí být registrována u některé zdravotní pojišťovny a u příslušné správy sociálního zabezpečení

- pojistné platí sám za sebe a své zaměstnance

a) Sociální pojištění

aa) U zaměstnanců se hradí úhrnem příjmů zúčtovaných v souvislosti s výkonem zaměstnání (hrubá mzda) částkou 27% z tohoto úhrnu.

ab) Podnikatel sám má základ pro odvod pojistného stanoven podílem 35% (pro rok 93) z částky rozdílu mezi příjmy a výdaji (viz část A). Maximálně tento základ může činit 486.000,- Kč za rok.

- zálohy na pojistné se platí do 20. dne předcházejícího měsíce. Na konci roku se provede doplatek. Měsíční vyměřovací základ si určí podnikatel sám, činí však nejméně průměr za měsíc dle předcházejícího roku. Nesmí být menší než polovina minimální mzdy. Zálohy se neplatí za měsíce, kdy je podnikatel celý měsíc nemocen.

- sazba pojistného činí 36% z vyměřovacího základu za rok

- doplatek za rok je splatný do 8-mi dní po podání daňového přiznání

- přehled Okresní správě soc. zabezpečení se rovněž podává do 8 dnů po podání daňového přiznání (formulář OSSZ).

b) Zdravotní pojištění

ba) Zaměstnanci dtto u sociálního pojištění - sazba činí 9% z úhrnu příjmů

bb) Podnikatel

Základ je totožný se sociálním pojištěním. Rovněž zálohy a způsob doplatku je totožný.

- sazba pojistného činí 13,5% z vyměřovacího základu za rok

- veškeré vztahy platby, doplatek či přeplatek a přehled o příjmech a výdajích vede podnikatel ve vztahu k pojišťovně, u níž je přihlášen.

C - DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ (viz příklad)

Výpočet daně pro autorizovanou osobu, která nemá jiné zdroje příjmů:

- základ daně stanovený podle části A se sníží o celkovou roční povinnost platby sociálního a zdravotního pojištění vypočteného dle části B

- od upraveného základu daně lze odečíst nezdanitelné položky dle § 15 zákona o dani z příjmu:

1). 20.400,- Kč jako základní roční nezdanitelná částka životního minima

2). 9.000,- Kč na každé vyživované dítě žijící ve společné domácnosti s poplatníkem - nejvýše 4 děti

3). 12.000,- Kč ročně na manželku, žijící ve společné domácnosti, pokud nemá vlastní příjmy vyšší než 20.400,- Kč

4). 6-12.000 Kč na částečnou či úplnou invaliditu
Pozn.: Poživatel starobního důchodu s důchodem vyšším než 20.400 Kč nemůže uplatnit pol. 1

5). Hodnota darů poskytnutých **obcím**, nebo **právníckým osobám** na vědu, vzdělání, školství, kulturu, zdravotnictví, PO, sociální, zdravotní, ekologické, humanitární, náboženské, tělovýchovné a spolkové účely. V úhrnu lze odečíst max. 10% ze základu daně. Dar nesmí být menší než 1.000,- Kč.

- upravený základ daně snížený o nezdanitelné částky se zaokrouhlí na celá sta dolů a představuje základnu výpočtu daně dle tabulky v § 16:

Ze základu daně od Kč	Daň do Kč		Ze základu přesahujícího
0	60.000	15%	
60.000	120.000	9.000 + 20%	60.000,- Kč
120.000	180.000	21.000 + 25%	120.000,- Kč
180.000	540.000	36.000 + 32%	180.000,- Kč
540.000	1.080.000	151.200 + 40%	540.000,- Kč
1.080.000	a výše	367.200 + 47%	1.080.000,- Kč

Poznámka k daňovému přiznání:

- je nezbytné do daňového přiznání 1993 zahrnout i příjmy z činnosti roku 1993, které dojdou na účet poplatníkovu do 15. ledna 1994

- v roce 1993 již nelze uplatnit slevy na dani ve výši 60, 40, a 20%, neboť ty nové zákony nezahrnují, ale uplatnění úlevy není nutno vracet, pokud budou v následujících dvou letech proinvestovány (nezapomenout na nutnost pořídit příslušný hmotný investiční majetek)!

- je možné přenést do roku 1993 ztrátu z podnikání v roce 1992, pokud vznikla!

- pokud jsou placeny zálohy, je nutno zaplatit zálohy i na 4. čtvrtletí, do konce prosince 93, a to ve výši 1/2 z běžné zálohy

- daňová povinnost se vyrovná ve lhůtě pro podání přiznání

- daňové přiznání musí být podáno 31. 3. 1993.

Příklad

1. Součet základů daně dle části A	20.000,- Kč
-----	
2. Příspěvek na soc. zabezpečení 20.000 x 0,35 x 0,36	- 25.200,- Kč
Zúčtování se správou soc. zabezp.	
Celkem povinnost	25.200
Zálohy 93 12 x 792	- 9.504

Doplatek do 8mi dnů	15.696
-----	
3. Příspěvek za zdrav. pojištění 20.000 x 0,35 x 0,135	- 9.450,- Kč
Zúčtování se zdrav. pojišťovnou	
Celkem povinnost	9.450
Zálohy 93 12 x 297	- 3.564

Doplatek do 8mi dnů	5.886
-----	
4. Upravený základ daně	165.350,- Kč
-----	
5. Odpočitatelné položky	
- nezdanitelná část na poplatníka	- 20.400,- Kč
- děti - 2 x 9.000	- 18.000,- Kč
- manželka bez vlastních příjmů	0,- Kč
- hodnota darů max. 10%	2.000,- Kč
	-----
6. Základ daně	124.950,- Kč
Zaokrouhleno	124.900,- Kč
0 + 25% z částky přes 120.000,-	22.225,- Kč
=====	

Organizace jubilejního 30. kongresu Mezinárodní společnosti urbanistů

Mezinárodní společnost urbanistů (MSU, ISoCaRP, AIU, IGSRP) je mezinárodní asociací urbanistů (plánovatelů měst a regionů), jejímiž členy jsou urbanisté z cca 50 zemí.

MSU je nevládní organizací s oficiálním vztahem k OSN, UNESCO, ES, EHK a dalším mezinárodním institucím, jimiž je též podporována. Je finančně subvencována holandskou vládou, vládami některých dalších zemí a různými institucemi, které též jejím prostřednictvím udělují svá stipendia.

Základem činnosti MSU, mimo další bohatou činnost, je každoroční pořádání kongresů, jejichž tema-

ta jsou dohodnuta s příslušnou mezinárodní organizací a dále s hostitelskou zemí.

Na 28. kongresu MSU v Cordobě v roce 1992 vyslovil výkonný výbor přání uspořádat jubilejní 30. kongres MSU v roce 1994 v Praze a tento námět byl jednomyslně přijat všemi účastníky.

Po projednání s našimi odbornými institucemi a zajištění kladných stanovisek byl ustaven český přípravný výbor kongresu a jeho zástupci vyjádřili na zasedání výkonného výboru MSU v dubnu 1993 ve Stockholmu připravenost české strany uspořádat jubilejní 30. kongres MSU v září 1994 v Praze.

Členem přípravného výboru, který pracuje od dubna 1993, je mimo jiné organizace i ČKAIT, kterou ve výboru zastupuje Ing. arch. Vladimír Klajmon.

Pro zajištění hospodářské činnosti přípravného výboru byly členskými organizacemi sdruženy finanční prostředky; **příspěvek ČKAIT činí 20.000,- Kč.**

Pracovním tématem jednání kongresu, pořádaného ve dnech **4. - 10. září 1994 v Praze**, budou **"Současné podmínky plánování měst a regionů"**, projednáván ve třech sekcích na téma:

- společnost a urbanismus
- nástroje k rozvoji měst a regionů
- výchova a vzdělání urbanistů.

K přípravě obsahového zaměření kongresu budou uspořádány dva **odborné semináře**, které se budou konat **na jaře 1994 ve Francii a Slovenské republice.**

*Ing.arch. Vladimír Klajmon
člen Výboru oblasti Brno*

ZPRÁVY A INFORMACE

České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě

Redakční rada : Ing. Miroslav Loutocký, tajemník RS Brno, Doc.Ing. Vojtěch Mendl CSc., člen představenstva, Ing. Miroslav Najdekr CSc., předseda Autorizační rady, Ing. Jiří Kuchynka, člen předsednictva, Ing. Vladimír Sklenář CSc., RS Praha, Ing. Matylda Dufková, předseda OK Zlín, Mgr. Božena Pivcová, RS Brno

Adresa : ČKAIT - regionální sekce Brno, Vrchlického sad 2, 602 00 Brno

Telefon : 05 - 4521 1681, tel./fax : 05 - 57 43 10

Adresa redakce : ČKAIT - RS Brno, Vrchlického sad 2, 602 00 Brno

Úprava a sazba : Dům techniky Brno s.r.o. D. Novotná

Tisk : Dům techniky Brno s.r.o., tiskárna

Vychází nejméně čtyřikrát ročně jako příloha Věstníku ČKAIT. Pro členy komory zdarma.